

Účet se základními prvky – riziko nebo přínos?

*Otakar Schlossberger**

Abstrakt:

Dne 23. července 2014 byla v Úředním věstníku Evropské unie publikována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky (dále jen „Směrnice“). Transpozice této Směrnice do právních řádů členských států by měla vést k posílení harmonizace právního prostředí v oblasti retailového bankovníctví.

Hlavním cílem tohoto příspěvku bude charakterizovat Směrnici a zjistit prostřednictvím metod dedukce a analýzy, zda jsou vybrané banky na území České republiky připraveny již v současné době aplikovat tu její část, která pojednává o službách spojených s vedením účtu se základními prvky. Z pohledu autora bude vyhodnoceno, zda skutečně dojde k rozšíření dostupnosti poskytovaných platebních služeb, avšak ve vazbě na rizika, která s touto aktivitou mohou být spojena právě u těch subjektů, které budou stát na straně poskytovatelů těchto služeb.

Lze tedy definovat i hypotézu, spočívající v následujícím tvrzení, které se bude snažit autor potvrdit či vyvrátit: „Služby vyžadované Směrnici pro účet se základními prvky poskytují vybrané úvěrové instituce již v současné době, v této části bude tedy implementace směrnice bezproblémová.“ Článek charakterizuje systém účetní evidence, která byla platným účetním systémem na území Československa dle dostupných zdrojů v letech 1953–1965 (její zavádění probíhalo od roku 1951). Článek hledá shodné a rozdílné prvky s dnešním účetním systémem a zároveň se snaží o rehabilitaci této doby aspoň co do účetního systému. Cílem tohoto článku je seznámení současného čtenáře s jednou z dříve užívaných variant účetního systému. Využitá metoda je kritická analýza právních předpisů a logiky účetního systému té doby (na základě rešerší z dostupných pramenů, zejm. soudobého odborného tisku). Text nabízí kromě teoretických základů vycházejících z tehdy platných právních norem také pohled na praktickou část účetnictví, tedy samotné účtování.

Klíčová slova: Platební služby; Platební účet se základními prvky; Regulace; Dostupnost; Transparentnost.

JEL klasifikace: G21; G28.

* JUDr. Ing. Otakar Schlossberger; Katedra financí, Fakulta ekonomických studií, Vysoká škola finanční a správní, Estonská 500, 101 00 Praha 10; <otakar.schlossberger@vsfs.cz>.

Tento článek byl zpracován v rámci projektu GAČR s názvem „Pokrizová bankovní regulace a její dopad na ekonomickou aktivitu v malé exportně orientované ekonomice“, ev. číslo 13-08549S, jehož příjemcem byla Vysoká škola finanční a správní, z. ú., a vedoucím řešitelského týmu byl prof. Ing. Dr. Jan Frait.

1 Úvod

V polovině roku 2015 byla publikována v Úředním věstníku Evropské unie Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky (dále jen „Směrnice“, viz EU, 2014). Ve svém nejširším pojetí má Směrnice vést k zajištění dostupnosti základních platebních služeb spotřebitelům, zvýšení transparentnosti informací poskytovaných při zajišťování platebních služeb a umožnění jejich vzájemné srovnatelnosti. Dalším hlavním cílem Směrnice je posílit utváření jednotného trhu a podpořit jeho hladké fungování tak, aby bylo spotřebitelům umožněno čerpat jeho výhod (MF ČR, 2015a). Lze říci, že Směrnice navazuje na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu (dále jen „Směrnice PSD“, viz EU, 2007), která byla transponována do zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku (dále jen „ZPS“, viz ČR, 2009) a kterou doplňuje o některé nové skutečnosti.

Hlavním cílem tohoto příspěvku je charakterizovat Směrnici a zjistit, zda jsou vybrané banky na území České republiky připraveny již v současné době aplikovat tu její část, která pojednává o službách spojených s vedením účtu se základními prvky. Proto je příspěvek rozdělen do několika částí. Po krátké charakteristice Směrnice metodou deskripce se autor zaměří na oblast platebního účtu se základními prvky, kterou pomocí metody analýzy rozebere. V další části pak bude aplikovat požadavky Směrnice ve sledované oblasti na český bankovní trh a bude provedena komparace vybraných bank při jejich schopnosti zajišťovat služby požadované Směrnicí. Metody analýzy a komparace pak budou prostředkem k tomu, aby mohlo dojít k vyhodnocení stanovené hypotézy: „Služby vyžadované Směrnicí pro účet se základními prvky poskytují vybrané úvěrové instituce již v současné době, v této části bude tedy implementace směrnice bezproblémová“. Současně se autor zamyslí nad případnými riziky, které mohou souviset se zřízením a vedením účtu se základními prvky při zajišťování základních platebních služeb.

2 Charakteristika Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU

Směrnice je rozdělena do několika částí – preambuli a sedmi kapitol. Po celkem rozsáhlé preambuli, ve které je hlouběji objasněn důvod stanovené regulace, je pak v první kapitole Směrnice vymezen předmět, oblast působnosti a související definice vybraných pojmů. Ve druhé kapitole je zavedena povinnost poskytovatelů platebních služeb uvádět některé informace související s poskytováním platebních služeb standardizovaným způsobem, což by mělo vést k vyšší transparentnosti a snazší porovnatelnosti těchto informací napříč celým trhem. Zároveň je v této kapitole zavedena povinnost členských států zabezpečit bezplatný přístup k internetovým stránkám porovnávajícím poplatky za poskytování vybraných

platebních služeb. Kapitola třetí Směrnice pak upravuje povinnosti poskytovatelů platebních služeb a postup při zabezpečování služby změny účtu, která má usnadnit spotřebitelům změnu platebního účtu, a to jak pro případ změny v rámci téhož poskytovatele platebních služeb, tak mezi rozdílnými poskytovateli platebních služeb navzájem. Čtvrtá kapitola pojednává, podle názoru autora, o nejdůležitější oblasti, kterou Směrnice reguluje, a tou je právo spotřebitele na přístup k platebnímu účtu se základními prvky. Na základě tohoto práva si spotřebitelé budou moci otevřít a používat základní platební účet u jakéhokoli poskytovatele platebních služeb na území Evropské unie. Směrnice obsahuje několik možností tzv. diskrecí¹, které Ministerstvo financí ČR (dále jen „MF“) při návrhu transpozice využilo. V kapitole páté je pak pojednáno o mimosoudním, resp. alternativním řešení sporů, což bude v České republice posilovat kompetence finančního arbitra. Následující kapitola šest a sedm pak řeší sankce za neplnění stanovené regulace touto Směrnicí a ukládá členským státům poskytovat Evropské komisi (dále jen „EK“) informace o dodržování a plnění příslušných ustanovení Směrnice. Transpoziční lhůta byla stanovena nejpozději na den 18. září 2016.

3 Přístup k účtu se základními prvky

Směrnice ve svém článku 17 stanoví kritéria, která by měl splňovat účet se základními prvky:

„Členské státy zajistí, aby platební účet se základními prvky zahrnoval tyto služby:

- a) služby umožňující veškeré operace, které jsou vyžadovány pro otevření, vedení a zrušení platebního účtu,*
- b) služby umožňující ukládání peněžních prostředků na platební účet,*
- c) služby umožňující v Unii výběry hotovosti z platebního účtu u přepážky nebo pomocí bankomatu, který je možno využívat i mimo otevírací dobu úvěrové instituce,*
- d) provádění těchto platebních transakcí v Unii:*
 - i) inkasa,*
 - ii) platební transakce uskutečňované platební kartou, včetně on-line plateb,*
 - iii) úhrady, včetně trvalých příkazů, zadané na terminálech – jsou-li k dispozici –, u přepážek a v systému internetového bankovníctví příslušné úvěrové instituce.“*

(EU, 2014)

V podstatě se jedná o základní platební služby ve smyslu ZPS (ČR, 2009). (Porovnej např. Schlossberger, 2012 nebo Polouček, 2013, příp. Kyncl, Týč, 2013). ZPS sice vymezuje platební služby o něco širěji, ale uvedené požadavky by měly zajišťovat v podstatě všechny běžné, resp. platební účty vedené zejména

¹ Pojem „diskrece“ – schopnost dát v řadě případů jednotlivým členským státům možnost stanovení odlišného zacházení, které odpovídá lépe národním podmínkám. Srov. např. Eidova (2010).

u bank nebo spořitelních a úvěrních družstev. U provádění platebních transakcí lze předpokládat realizaci jak vnitrostátních, tak přeshraničních, příp. zahraničních transakcí. Směrnice tuto skutečnost nikterak neupravuje, pouze uvádí, že úvěrové instituce by měly nabízet služby uvedené výše v rozsahu, v jakém tyto služby již nabízejí spotřebitelům, kteří mají platební účet jiný než platební účet se základními prvky. U platebních institucí tomu je však většinou jinak (viz dále).

Dalším požadavkem Směrnice je, aby přístup k účtům se základními prvky zajišťoval dostatečný podíl institucí (bank, příp. i dalších) a dále, aby náklady na jejich zřízení a vedení byly co nejnižší. Článek 18 odst. 1 přímo hovoří, že „*členské státy zajistí, aby úvěrové instituce nabízely služby vedené v čl. 17 (pozn. autora – viz výše) bezplatně nebo za přiměřený poplatek*“ (EU, 2014). Přiměřenost poplatků pak Směrnice vztahuje k vnitrostátní úrovni příjmů a k průměrné výši poplatků účtovaných úvěrovými institucemi v daném členském státě za služby poskytované k platebním/běžným účtům.

Směrnice pak také vyžaduje, aby k těmto účtům měli přístup jak občasně EU bez rozdílu na příslušnost k dané zemi EU, ale také žadatelé o azyl nebo spotřebitelé bez trvalého pobytu v zemích EU. Směrnice pak celkem podrobně upravuje podmínky zřízení takového účtu.

Transpozice této Směrnice bude provedena formou změny ZPS. Návrh změny ZPS, který předložilo MF v listopadu 2015 k meziresortnímu připomínkovému řízení (MF ČR, 2015b), vychází mj. v části pojednávajícím o účtu se základními prvky z následujícího řešení, které jsou v oblasti zájmu této stati. Jedná se o dvě základní oblasti, a to:

- a) kdo bude poskytovat účet se základními prvky,
- b) oblast stanovení ceny – výše úplaty za základní platební účet.

Nyní si podrobněji rozebereme tyto dvě oblasti našeho zájmu.

3.1 Kdo bude poskytovat účet se základními prvky

Směrnice ve svém Čl. 1 odst. 4 (EU, směrnice 2014) stanoví, že se kapitola čtvrtá Směrnice, která pojednává o přístupu k platebním účtům, vztahuje pouze na tzv. **úvěrové instituce** – tzn. na „*podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet*“ (EU, 2013a). Zároveň Směrnice vymezuje působnost i negativně, a to tak, že v Čl. 1 odst. 5 stanoví možnost neuplatňovat celé znění Směrnice nebo její části na subjekty, které charakterizuje jiná směrnice, konkrétně pak Směrnice 2013/36/EU ve svém Čl. 2 odst. 5 (EU, 2013b). Těmito subjekty jsou zejména investiční podniky, centrální banky, poštovní žirové instituce a specifické instituce jednotlivých členských států, jejichž vynětí si členské státy dojednaly. ČR nemá žádnou takto specificky vyňatou instituci. Jediným subjektem fakticky připadajícím v úvahu je ČNB, neboť podle stávající právní úpravy je jako jediná

z výše uvedeného výčtu subjektů oprávněna poskytovat platební služby, i když pouze omezené struktury subjektů, což souvisí s postavením a úkoly ČNB.

Návrh novely ZPS by mohl předpokládat možnost rozšíření působnosti části páté hlavy III návrhu novely ZPS, která stanoví povinnost úvěrovým institucím nabízet základní platební účet, i na další poskytovatele platebních služeb, neboť je tato povinnost uložena Směrnicí jen úvěrovým institucím. Zároveň je Směrnicí dána možnost uložit povinnost vést základní účet pouze určité skupině úvěrových institucí (MF ČR, 2015b, str. 9).

Poskytovateli platebních služeb jsou podle Směrnice PSD kromě úvěrových institucí též instituce elektronických peněz, poštovní žirové instituce, platební instituce, poskyvatelé a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu a národní centrální banky.

Návrh novely zákona o platebním styku v části páté hlavy III upravuje, a tedy reguluje, právo na přístup k základnímu platebnímu účtu, specifikuje vlastnosti základního platebního účtu, dále řeší problematiku úplaty, rámcovou smlouvu a její jednostranné ukončení a uvádí obecné informace o základním platebním účtu. Navrhovanou regulaci lze chápat jako povinnost bank na žádost spotřebitele účet se základními prvky zřídit, pokud jsou splněny další předpoklady předvídané zákonem. Odmítnutí jeho zřízení je vázáno pouze na demonstrativně stanovené důvody, jež opět obsahuje Směrnice a dále i Důvodová zpráva. Směrnice stanoví ve svém Čl. 16 odst. 4 a 5 dva základní důvody pro odmítnutí, kterými jsou možnost boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti (dále jen „proces AML“) nebo skutečnost, že spotřebitel již má platební účet u některé úvěrové instituce v rámci území daného státu, který nabízí k využití stejné služby, které stanoví Směrnice pro účet se základními prvky. Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že se tedy nemusí jednat o existenci účtu se základními prvky, ale jakéhokoli platebního účtu, který splňuje shodné podmínky a který vede úvěrová instituce. S přihlédnutím ke shora uvedenému by se tato možnost nezřízení účtu se základními prvky však neměla týkat takových platebních účtů, které by vedly jiné než úvěrové instituce, např. v ČR i spořitelní a úvěrní družstva. Směrnice v témže článku odst. 6 pak umožňuje členským státům stanovit si další podmínky, za kterých by úvěrové instituce (banky, dále viz níže) nebyly povinny účet se základními prvky zřídit. Důvodová zpráva k návrhu novely zákona o platebním styku takové řešení předvídá a jako příklad uvádí „(...) *úvěrová instituce v předchozích 12 měsících vypověděla se spotřebitelem závazek ze smlouvy o základním platebním účtu*“ (MF ČR, 2015b, str. 7). Podobných důvodů může být i několik, musí však být, ve smyslu znění odst. 6 Čl. 6 Směrnice stanoveny taxativně.

MF ČR ve svém návrhu vybralo variantu, která počítá se skutečností, že základní platební účet budou spotřebitelům nabízet pouze banky a zahraniční banky, které

mají pobočku na území ČR, pokud tyto instituce nabízejí platební účty spotřebitelům. Jedná se v podstatě o tzv. retailové banky. Z povinnosti nabízet základní platební účet jsou tedy vyňata spořitelni a úvěrní družstva, i když je lze považovat ve smyslu výše uvedené definice za úvěrové instituce. Jak uvádí Důvodová zpráva k návrhu novely zákona o platebním styku spořitelni a úvěrní družstva jsou oprávněna přijímat vklady pouze od svých členů. Poskytování služeb spojených s platebním účtem je tak omezeno na členy družstva. Se členstvím v družstvu je spjata vkladová povinnost. Výši základního členského vkladu určují stanovy s tím, že od 1. ledna 2018 je zákonem č. 333/2014 Sb.² stanovena minimální výše základního členského vkladu 1000 Kč, podle volby družstva však může být i vyšší. Základní platební účet by však, podle názoru MF ČR, neměl být spojován s kapitálovou účastí na obchodní korporaci. Použití hlavy III návrhu zákona o platebním styku na družstva by předvíдалo povinné přijímání členů družstva a nedůvodně spojovalo nástroje platebního styku, resp. platebních služeb, s účastí na obchodní korporaci (družstvu) včetně účasti na hospodaření dané instituce (MF ČR, 2015, str. 9–10). S tímto názorem lze jen souhlasit.

Povinnost zřídit základní platební účet se dále nevztahuje na banky a zahraniční banky, které nevedou platební účty spotřebitelům. Jedná se o banky korporátní, které zajišťují služby pouze pro právnické osoby, příp. podnikatele. Návrh novely ZPS nepředpokládá situaci, že by banky byly nuceny zavádět nové služby nad rámec těch služeb, které poskytují současným uživatelům, kteří jsou majiteli jiného než základního platebního účtu. Obdobné argumenty platí i pro nebankovní poskytovatele platebních služeb, jako jsou platební instituce, vydavatelé elektronických peněz, příp. další., i když návrh novely ZPS nepředpokládá, že by tyto subjekty účet se základními prvky zřizovaly a vedly.

K této části by bylo vhodné sdělit, že Směrnice přímo neuložila členským státům, aby zavázaly zřizovat účty se základními prvky všechny úvěrové instituce, resp. banky, ale aby vytvořily takové předpoklady, které by zajistily přístup k těmto účtům pro všechny spotřebitele na jejich území. Směrnice v Čl. 16 odst. 1 předpokládá zakládání a vedení takových účtů i jen některými úvěrovými institucemi. ČR si však toto řešení nevybrala a v návrhu novely zákona o platebním styku k tomu zavazuje v podstatě všechny retailové banky.

3.2 Oblast stanovení ceny – výše úplaty za základní platební účet

Druhou důležitou oblastí, kterou Směrnice reguluje a o kterou se významně zajímají spotřebitelé, je cenová politika bank, které budou povinny účty se základními prvky zřizovat.

² Jedná se o zákon, kterým se mění zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice ve svém Čl. 18 stanoví, že členské státy zajistí, aby úvěrové instituce nabízely služby spojené s vedením a užíváním účtu se základními prvky bezplatně nebo za přiměřený poplatek. V odst. 4 tohoto článku je pak dále uvedeno, že členské státy mohou od svých úvěrových institucí požadovat, aby zavedly různé systémy pro stanovení cen v závislosti na úrovni bankovního začlenění spotřebitele. Od toho je očekáváno stanovení výhodnějších podmínek pro tzv. zranitelné spotřebitele (lze jen předvídat, že se to týká sociálně slabších spotřebitelů, jako jsou dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s minimální mzdou, osoby bez domova apod.). Směrnice také předpokládá v Čl. 17 odst. 6 možnost stanovení minimálního počtu operací, které budou poskytovány bezplatně nebo za přiměřenou úplatu. Stanovený počet musí stačit k pokrytí osobních potřeb spotřebitele s ohledem na obchodní zvyklosti a chování spotřebitelů v daném členském státě.

Návrh novely ZPS při transpozici této oblasti počítá s tím, že stanoví požadavek přiměřenosti úplaty za čerpání všech služeb, které jsou poskytovány v rámci základního platebního účtu. Může se tedy jednat o stanovení paušální částky. Vzhledem k tomu, že na trhu platebních služeb je úplata (cena) tvořena na základě tržního mechanismu střetáváním nabídky s poptávkou, navrhuje se stanovit přiměřenost úplaty ve vztahu k ceně tržní. Tržní cena zohledňuje chování různých soutěžitelů na trhu, ale i ochotu a možnost spotřebitelů platit za danou službu. Obvyklá úplata na trhu se tak jeví jako optimální kritérium přiměřenosti pro stanovení úplaty za služby spojené se základním platebním účtem. Přiměřenost úplaty se uplatní na všechny stanovené služby spojené s platebním účtem. Návrh novely ZPS četnost takto čerpaných služeb neomezuje (MF ČR, 2015b, str. 12). Návrh tedy nepředpokládá poskytování služeb spojených s vedením a užíváním účtu se základními prvky bezplatně a nepředpokládá se také regulace ve vazbě na „zranitelné spotřebitele“ nebo stanovení počtu operací poskytovaných bezplatně. Z uvedeného přístupu lze tedy dovodit skutečnost, že jistým prozatím neřešeným problémem je právě stanovení „přiměřené úplaty“.

4 Komparace současných služeb vybraných bank v ČR

V této části příspěvku bude provedena komparace a analýza současného stavu při poskytování platebních služeb a dalších služeb souvisejících se zřízením a vedením účtu se základními prvky u vybraných úvěrových institucí, konkrétně vybraných bank, se zaměřením na ceny při poskytování těchto služeb.

V této souvislosti se nabízí posoudit, zda je reálné, že by spotřebitele, kteří mají na účet se základními prvky nárok, jej byli schopni získat na českém bankovním trhu za stávajících podmínek.

V ČR dnes působí celkem (k 29. březnu 2016) 46 bank, poboček zahraničních bank nebo organizačních složek. To jsou subjekty finančního trhu, které připadají

v úvahu, jak bylo vysvětleno v části 2, pro poskytování služeb spojených se zřízením a vedením účtu se základními prvky.

Abychom mohli zjistit současný stav při poskytování platebních služeb, které odpovídají službám základním, které vyžaduje Směrnice u účtů se základními prvky, provedeme tedy komparaci vybraných bank. Pro základní zkoumání byly zvoleny banky nejdostupnější, které mají dostatečně širokou pobočkovou základnu vč. elektronických přístupů k účtu. Jedná se o následujících pět bank: Komerční banka, ČSOB, Česká spořitelna, Raiffeisenbank a UniCreditBank³. Tyto banky tvoří první zkoumanou skupinu. Zdrojem informací pak byly veřejně přístupné internetové stránky jednotlivých bank.

Pro komparaci byla vybrána data, resp. informace, které reprezentují základní služby spojené s účtem se základními prvky. Jedná se tedy o:

- vklad a výběr peněžních prostředků v hotovostní formě,
- provádění bezhotovostních platebních transakcí vnitrostátních,
- provádění bezhotovostních platebních transakcí přeshraničních,
- možnost používání debetní platební karty,
- možnost využití elektronického připojení prostřednictvím internetu.

Vybrané banky v současné době (březen 2016) poskytují vybrané služby v rámci tzv. balíčku, který v sobě obsahuje zřízení a vedení běžného/platebního účtu u dané banky a v rámci stanovené ceny za tento balíček poskytuje další služby s ním spojené již bez poplatku. Proto byla do přehledu zahrnuta také cena balíčku za uvedené služby. Získaná data byla soustředěna do tabulky č. 1. Tabulka byla sestavena tak, aby bylo možné zjistit, které služby jsou obsaženy v rámci balíčku u příslušné banky. Označením „ANO“ je vyjádřena skutečnost, že služba je zahrnuta do balíčku za uvedenou cenu. Uvedením „NE“ je vyjádřeno to, že službu je možné poskytnout za další poplatek, služba není zahrnuta do ceny balíčku. Uvedené služby jsou poskytovány za současné platné právní úpravy (k březnu 2016), která prozatím nereguluje povinnost zřizovat a vést účty se základními prvky.

³ Všechny banky mají ve smyslu zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, § 1 odst. 1 právní formu akciové společnosti, příp. působí jako pobočky zahraničních bank ve smyslu § 1 odst. 6 téhož zákona; v textu však uvádíme jen názvy bank bez jejich právní formy.

Tab. 1: Banky první skupiny

Banky/ Položky	Česká spořitelna	Komerční banka	UniCredit Bank	ČSOB	RBCZ
Poplatek za balíček / měsíc v CZK	69,-- Osobní účet CS	68,-- Můj Účet	199,-- U-konto	55,-- Konto	99,-- eKonto Smart
Vklad/výběr na přepážce	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/NE	ANO/ANO, 1 měsíčně
Vnitrostátní platební transakce	pouze došlé platby	pouze došlé platby	všechny internetové platby	všechny došlé, dvě odchozí přes internet	pouze platby přes internet
Přeshraniční platební transakce	NE	NE	NE	NE	NE
Výběr přes ATM	2 měsíčně	1 měsíčně	ANO	ANO	ANO
Internetové bankovníctví	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Vydání platební karty	pouze jedna	pouze jedna	pouze jedna	pouze jedna	pouze jedna

Zdroj: KB (2016), ČSAS (2016), UniCreditBank (2016), ČSOB (2016) a RBCZ (2016).

Z informací získaných z dostupných údajů zkoumaných bank lze konstatovat, že všechny tyto banky zajišťují ve svých nabídkách produktů všechny požadované služby, které by měl obsahovat účet se základními prvky. Vzorek bank ukázal, že po transpozici Směrnice tyto nebudou mít problém zajišťovat všechny požadované služby, které předjímá Směrnice a následně tedy ZPS a jeho novela. Všechny banky je schopno zajistit zřízení a vedení účtu se základními prvky, realizovat vklad a výběr hotovosti na přepážkách poboček jednotlivých bank, příp. pomocí technického zařízení (dále jen „ATM“), vnitrostátní i přeshraniční platební styk (a to jak úhradu, tak inkaso) a vydání a používání debetní platební karty. Všechny banky navíc umožňují používání elektronické aplikace na bázi internetového bankovníctví.

Na trhu ČR však jsou i banky, příp. pobočky zahraničních bank, které nezajišťují všechny požadované služby, i když vedou platební účty. Služby spojené s těmito účty jsou pak orientovány zejména do elektronického bezhotovostního platebního styku s možností příp. vydání a používání debetní platební karty pro bezhotovostní placení v jednotkách obchodů a služeb a pro výběr hotovostí prostřednictvím ATM. Tyto retailové banky (většinou nazývané „nízkonákladové“) nemají klasické pobočky, ale s klienty pracují prostřednictvím tzv. kontaktních center

nebo podnikají úplně bez pobočky pouze na bázi elektronické komunikace. Jako příklad lze zmínit Air Bank nebo ZUNO banku či mBank. Tyto banky tvoří druhou skupinu zkoumaných bank. ZUNO banka nabízí účet v balíčku bezplatně, ale nelze vložit hotovost a lze ji vybrat pouze prostřednictvím debetní karty z ATM (ZUNO, 2016). Nelze také zadávat platební příkazy na papírovém nosiči ani za poplatek. Banka má pouze 6 kontaktních míst relativně rovnoměrně rozdělených na území ČR. Podobně je na tom Air Bank. Ta má sice síť poboček, ale z dostupných údajů na internetových stránkách banky není zřejmé, jaké služby lze na pobočce využít. Z platného sazebníku, jehož účinnost byla stanovena od 4. prosince 2015, lze konstatovat, že AirBank jako ZUNO banka neposkytuje možnost vložení hotovosti na přepážce banky s výjimkou vložení hotovosti prostřednictvím technického zařízení. Další služby zajišťuje podobně jako ZUNO banka, a to zdarma. Výběry hotovostí lze pak realizovat, na rozdíl od ZUNO banky, také prostřednictvím smluvních partnerů (AirBank, 2016). mBank je na tom podobně. Jejich mKonto je sice bez poplatků, ale služby na něm opět nejsou kompletní tak, jak by vyžadoval účet se základními prvky. Z dostupného sazebníku, který nabyl účinnosti k 15. prosinci 2015 (mBank, 2016), nevyplývá, že by banka umožňovala vklady hotovosti, a to ani prostřednictvím technického zařízení. Banka umožňuje pouze výběry hotovostí pomocí debetní platební karty.

Uvedené skutečnosti lze shrnout do následující tabulky č. 2.

Tab. 2: Banky druhé skupiny

Banky/Položky	ZUNO	AirBank	mBank
Poplatek za balíček za měsíc v CZK	Bez poplatku	Bez poplatku	Bez poplatku
Výběr/vklad na přepážce	X	X	X
Vnitrostátní platební transakce	ANO, přes internet	ANO, přes internet	ANO, přes internet
Přeshraniční platební transakce	ANO jen SEPA	NE	ANO jen SEPA
Výběr přes ATM	ANO	ANO	ANO
Internetové bankovníctví	ANO	ANO	ANO
Vydání platební karty	ANO	ANO	ANO

Zdroj: ZUNO (2016), AirBank (2016), mBank (2016).

Pozn. Znakem „X“ je vyjádřeno, že služba není bankou zajišťována.

Z uvedeného vzorku nízkonákladových bank působících na finančním trhu ČR vyplývá, že tyto banky by nebyly schopny zajistit v současných podmínkách všechny služby, které vyžaduje Směrnice u účtu se základními prvky. Podle názoru autora není dostatečně řešena otázka právě té skutečnosti, když banka sice nabízí spotřebiteli platební účet, ale nejsou s ním spojeny všechny služby

požadované Směrnicí. Je otázkou, zda orgán regulace a následně orgán dohledu připustí aplikaci výkladu, který je obsažen v Důvodové zprávě k návrhu novely zákona o platebním styku, který spočívá v tom, že „banky nejsou nuceny zavádět nové služby nad rámec těch služeb, které poskytují uživatelům, kteří jsou majiteli jiného než základního platebního účtu“ (MF ČR, 2015b, str. 10).

Otázkou zůstává, jak v současné době banky přistupují k poplatkové politice a zda tato politika bude naplňovat požadavek Směrnice, který spočívá v poskytování služeb spojených s účtem se základními prvky buď zdarma, nebo za přiměřenou cenu.

O přiměřenosti ceny bylo obecně pojednáno již výše. Na základě provedené komparace a její analýzy lze k této problematice konstatovat následující:

První skupina bank, která je představována klasickými bankami s poměrně širokou pobočkovou sítí, postupuje v současné době při nabídce běžných/platebních účtů tak, že nabízí za určitý poplatek balíček základních služeb. V ceně balíčku však není obsaženo poskytování zejména přeshraničního platebního styku a často ani výběr hotovosti na přepážce banky. Vzorek bank z první skupiny sice tyto služby zajišťuje, ale za zvláštní poplatky, které nejsou obsaženy v paušální částce za balíček. Kromě toho je nutné zdůraznit, že uvedené ceny v tabulce č. 1 za balíček služeb jsou vázány na splnění bankou stanovených předpokladů. Tyto předpoklady jsou převážně vázány na to, aby majitel účtu se službami v balíčku zároveň plnil podmínku např. minimálního převodu určité částky na účet za měsíc nebo výši obrátu na účtu. Pokud nejsou tyto podmínky splněny, banky si vyhrazují právo, předem stanovené v podmínkách banky, tento poplatek zvýšit.

Banky ve druhé skupině v rámci poplatkové politiky přistupují ke spotřebitelům tak, že základní služby jsou v rámci balíčku poskytovány zdarma. Tyto však neobsahují všechny služby, které vyžaduje Směrnice v rámci účtu se základními prvky. Za nulovou cenu jsou realizovány pouze vnitrostátní převody za použití služeb elektronického bankovníctví, možnost výběru hotovosti pouze prostřednictvím debetní karty, která je poskytnuta v rámci balíčku. Nelze uskutečnit vklad nebo výběr hotovosti na přepážce banky z důvodu, že tyto banky nemají pobočky buď vůbec nebo činnost poboček či kontaktních míst neumožňuje poskytovat tyto služby. Tak jako banky z první skupiny umožňují klientům provádět služby spojené s přeshraničními převody peněžních prostředků, avšak za úplatu (až na výjimku SEPA plateb u mBank a ZUNO). Uvedené nulové poplatky za základní služby balíčku jsou však také vázány na splnění bankami stanovených podmínek spočívajících, tak jako u první skupiny bank, buď v převodu určité výše peněžní částky každý měsíc, nebo v plnění obrátu účtu za měsíc. Pokud nejsou tyto podmínky splněny, banky si vyhrazují právo účet spojený se službami v rámci balíčku opět zpoplatnit sazbou předem uvedenou v sazebníku či ceníku dané banky.

Lze tedy konstatovat následující:

- Tři z pěti uvedených bank první skupiny zajišťují jako základní službu odeslané platby v ceně paušálu, ale pouze elektronicky. Banky druhé skupiny zajišťují pouze elektronické platby, ale v ceně paušálu.
- V současné době banky poskytují v rámci paušálu nebo zdarma jen omezený počet operací, čímž nesplňují v tuto chvíli požadavek Směrnice, Čl. 17 odst. 4. Banky první skupiny sice zajišťují všechny služby spojené s účtem se základními prvky, avšak řadu z nich za zvláštní úplatu. Banky druhé skupiny některé služby nezajišťují vůbec (např. vklad hotovosti).
- S výjimkou České spořitelny žádná banka neposkytuje v rámci paušálu přeshraniční platební styk. U všech bank je nutné jejich samostatné zpoplatnění, kdy v sazebnících je pak odlišeno podání elektronického příkazu a příkazu na papírovém nosiči (je dražší) u skupiny první, druhá skupina bank zajišťuje přeshraniční platební styk za zvláštní úplatu (až na výjimku – mBank a ZUNO u SEPA plateb), a to pouze elektronicky.
- Všechny banky nabízejí minimálně jednu platební kartu k účtu v rámci paušálu.
- Všechny banky nabízejí elektronický přístup k účtu v rámci paušálu.
- Současně stanovené poplatky na úrovni paušálu za výše uvedené služby lze, až na UniCreditBank považovat za „přiměřené“.
- V rámci paušálu čtyři banky z první skupiny umožňují vkládat hotovost na přepážce banky, pouze jedna banka umožňuje bezplatně vybírat hotovost v bance. Tento výběr je však omezen na jeden za měsíc. Hotovostní služby sice poskytují všechny vybrané banky první skupiny, ale u výběru hotovosti převážně za úplatu. Banky druhé skupiny hotovostní operace na přepážce banky neumožňují. Směrnice akceptuje za dostatečné výběr hotovostí pouze přes ATM, avšak za přiměřenou cenu.
- Služby spojené se zřízením a vedením účtu mohou být u všech uvedených bank první skupiny za určitou úplatu, příp. zdarma, ale po splnění podmínek daných bankou. Banky druhé skupiny prezentují nabídku platebního účtu se službami v balíčku zdarma jako základní nabídku, taktéž však po splnění jednotlivými bankami stanovených podmínek.

5 Rizika spojená s implementací Směrnice

Hlavní rizika, která lze spatřovat při implementaci Směrnice do praxe ve vazbě na zřízení a vedení účtu se základními prvky a které vyplynuly z výše uvedených skutečností, lze zařadit částečně pod **riziko systémové**, příp. **riziko tržní** (Polouček, 2013, str. 180–183). Podle názoru autora je možné rizika charakterizovat následovně:

- riziko subjektů poskytovatelů účtu se základními prvky,

- riziko jednoho účtu pro spotřebitele v rámci daného státu v měně členského státu,
- riziko přiměřené ceny,
- riziko zvýšených nákladů.

Z návrhu novely zákona o platebním styku, jak bylo uvedeno výše, je zřejmé, že účty se základními prvky budou poskytovat jen banky. Riziko subjektů poskytovatelů účtu se základními prvky lze pak spatřovat v tom, zda budou povinny poskytovat tuto službu všechny banky či nikoliv. Jak je zřejmé z provedené komparace a její analýzy, nejsou v současné době všechny retailové banky na trhu ČR schopny zajistit požadované služby spojené z povinností zřídit a vést platební účet se základními prvky. Toto riziko lze eliminovat jasnějším ustanovením zásady obsažené ve Směrnici a návrhu novely ZPS, která spočívá v tom, aby banky nebyly nuceny zavádět nové služby nad rámec těch služeb, které poskytují současným uživatelům, kteří jsou majiteli jiného než základního platebního účtu, a to ze strany zákonodárce, příp. alespoň následným výkladem ze strany orgánu regulace nebo dohledu.

Prozatím není zajištěna centrální evidence účtů (březen 2016) vedených v ČR, proto lze považovat za další riziko schopnost ověřit si ze strany banky, která bude požádána o to, aby otevřela pro spotřebitele účet se základními prvky, zda tento účet již nemá otevřen u jiné banky v daném státě. Toto riziko by bylo zcela vytěsněno zavedením Centrální evidence účtů. Vláda sice již v prosinci 2014 schválila zřízení Centrální evidence účtů, tedy evidence účtů fyzických a právnických osob vedených u bank a záložen. Původní záměr MF ČR a ČNB zprovoznit centrální evidenci účtů od ledna 2016 se prozatím nerealizoval (ČTK, 2014), i když byl návrh zákona zpracován⁴. Pokud se nepodaří zákon schválit do doby transpozice Směrnice, budou se muset prozatím banky smířit pravděpodobně s čestným prohlášením klienta. Pokud následně zjistí, že klient má již účet otevřen a veden u jiné banky, bude dána možnost jednostranné výpovědi ve smyslu l. 19 odst. 2 písm. c) a e) Směrnice. Nicméně tuto informaci může v současné době zjistit banka pouze náhodně.

Pravděpodobně nejsložitější bude eliminace rizika přiměřené ceny. Pokud by ZPS prikazoval bankám poskytovat služby spojené se zřízením, vedením a realizací účtu se základními prvky zdarma, náklady na jejich pokrytí by si musely banky získat z jiných služeb. Tím by došlo k přenesení zátěže uhrazení nákladů za tyto služby na jiné klienty, kteří by pravděpodobně služby účtu se základními prvky nevyužívali. Proto se jeví navrhovaná varianta přiměřeného poplatku jako výhodnější. Je „jen“ otázkou, jak tento poplatek stanovit. Návrh prozatím vychází z předpokladu, že přiměřený poplatek vytvoří trh. Z tabulek č. 1 a 2 je patrné, že

⁴ Dne 9. března 2016 byl v 1. čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

v současné době se uplatňuje poplatek od nuly po 199,-- Kč u zkoumaných bank s tím, že v těchto cenách nejsou zahrnuty např. výběry hotovostí na přepážce banky nebo přeshraniční platební styk. Jako jedno z řešení se nabízí např. stanovení maximální ceny za tyto služby požadované Směrnicí na měsíční bázi⁵. Návrh novely ZPS však z této varianty prozatím nevychází a ponechává její stanovení na tržních principech. Pak se může stát, že banka s nízkým nebo nulovým poplatkem za tyto služby bude ze strany spotřebitelů velmi poptávána, přitom lze důvodně předpokládat, že výnos z těchto klientů bude minimální. A banka nebude oprávněna takový požadavek ze strany spotřebitele odmítnout, pokud nebudou naplněna ustanovení čl. 16 odst. 3 až 6 Směrnice, příp. národních úprav. Banka je akciovou společností, která je povinna se mj. řídit i speciálními právními předpisy souvisejícími zejména s obezřetným podnikáním na finančním trhu. Výrazně nadměrné zřizování účtů se základními prvky může být i v jistém rozporu s obezřetným podnikáním, neboť poskytování služeb související s účty se základními prvky může přinášet bance ztráty.

V neposlední řadě lze předpokládat, že banky jako poskytovatelé účtů se základními prvky budou muset vynaložit jisté náklady (MF ČR, 2015b, str. 13) na to, aby byly schopny dostat všem povinností souvisejícím s implementací Směrnice, nejenom při zřízení a vedení účtu se základními prvky a poskytování služeb s ním spojených. Zejména se toto riziko bude týkat bank, které v současné době nedokáží zajistit určité služby jako takové (např. vklad hotovosti nebo zpracování papírových platebních příkazů) nebo tyto služby poskytují, ale za zvláštní ceny, které nejsou obsaženy v ceně paušální odměny za současně nabízený balíček služeb spojených s běžným/platebním účtem.

6 Závěr

Směrnice EP a Rady o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky je dokumentem, který podstatným způsobem může ovlivnit i ty spotřebitele, kteří prozatím účet v bance nemají, aby si jej zřídili. Směrnice nezakládá povinnost spotřebiteli mít zřízen a veden účet u banky, příp. jiného poskytovatele platebních služeb, ale zakládá povinnost úvěrové instituci takový účet zřídit, pokud o něj spotřebitel požádá při splnění Směrnicí předpokládaných pravidel.

Předložená stať si dala za úkol provést pomocí metod deskripce, komparace a analýzy charakteristiku Směrnice se zaměřením do oblasti zřízení a vedení účtu se základními prvky vč. zajišťování základních služeb spojených s tímto účtem. Bylo konstatováno, že transpozice Směrnice se bude dotýkat pouze bank jako hlavního představitele úvěrových institucí, a to pouze takových, které jsou zaměřeny do

⁵ Tím by však nedošlo k odstranění rizika, že náklady na služby spojené s účtem se základními prvky by byly u některých bank vyšší než maximální stanovená cena.

retailové oblasti. Přesto lze konstatovat na základě provedené analýzy, že Směrnice a její implementace do národních právních řádů členských zemí EU, resp. EHP naplní její hlavní cíl, kterým je zlepšení postavení spotřebitele v oblasti platebních služeb.

Byla stanovena hypotéza ve znění: „Služby vyžadované Směrnicí pro účet se základními prvky poskytují vybrané úvěrové instituce již v současné době, v této části bude tedy implementace Směrnice bezproblémová“. Provedenou komparací a její analýzou bylo zjištěno, že na hypotézu není jednoznačná odpověď. Banky v ČR s rozvinutou pobočkovou sítí jsou schopny zajistit kvalitativně i kvantitativně všechny požadované služby spojené s účtem se základními prvky tak, jak požaduje Směrnice. Banky tzv. elektronické, které nedisponují plně funkčními pobočkami, nejsou v době zpracování této stati schopny zajistit komplexně požadované služby. Většinou nejsou schopny zajistit vložení, příp. výběr hotovosti na pobočce banky nebo zpracování platebních příkazů jiným než elektronickým způsobem.

V souvislosti s implementací Směrnice a jejím uplatňováním v ČR (a lze zobecnit, že i příp. v jiných zemích Evropského hospodářského prostoru) byla prezentována rizika související minimálně s obecným vymezením rizika systémového a tržního. Jejich omezení či eliminace pak souvisí mj. s přístupem orgánů regulace a dohledu vůči bankám jako jediným poskytovatelům účtu se základními prvky na území ČR a samotným přístupem spotřebitelů vůči jednotlivým bankám. V neposlední řadě lze těmto rizikům předejít i samotným odpovědným přístupem bank při jejich poskytování.

Další samostatnou oblastí je stanovení tzv. přiměřené ceny s ohledem na dodržení požadavků Směrnice ve vztahu na průměrnou cenovou hladinu daného státu za služby poskytované k platebním účtům a s přihlédnutím na vnitrostátní úroveň příjmů. Návrh transpozice Směrnice předpokládá, že přiměřená cena bude vytvořena na základě působení tržních mechanismů při tvorbě ceny trhem.

Literatura

AIR BANK, 2016. *Ceník* [online]. Air Bank, [cit. 29. 03. 2016]. Dostupné z: <<https://www.airbank.cz/cs/vse-o-air-bank/dokumenty/pro-uzivatele/cenik-jako-soucast-pribalu-k-rs/Contents/0/DBC521529D99B445C71AF4FED90123A5/resource.pdf>>.

ČR, 2009. *Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku* [online]. [cit. 29. 03. 2016]. Dostupné z: <<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=284~2F2009&rpp=15#seznam>>.

ČSAS, 2016. *Ceník* [online]. Česká spořitelna, a.s., [cit. 29. 03. 2016].

Dostupné z: <<https://www.csob.cz/portal/lide/poplatky-a-sazby/poplatky/ucty-a-platby#osobni-konta>>.

ČSOB, 2016. *Sazebník pro fyzické osoby – občany* [online]. Československá obchodní banka, [cit. 29. 03. 2016]. Dostupný z:

<<https://www.csob.cz/portal/lide/poplatky-a-sazby/poplatky/ucty-a-platby#osobni-konta>>.

ČTK, 2014. *Vznikne Centrální evidence účtů vedených u bank i záložen. Má zamezit daňovým podvodům* [online]. Česká tisková kancelář [cit. 28. 03. 2016].

Dostupné z: <<http://byznys.ihned.cz/c1-63293170-vznikne-centralni-evidence-uctu-vedenych-u-bank-i-zalozen-ma-zamezit-danovym-podvodum>>.

EIDOVA, L., 2010. The principle of restricted administrative discretion. In.: *COFOLA 2010: The Conference Proceedings* [online]. Brno: Masaryk University, [cit. 28. 03. 2016]. Dostupné z :

<https://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2010/files/zneuziti/Eidova_Lina__1704_.pdf>.

EU, 2007. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES* [online]. Eur-lex, [cit. 27. 03. 2016]. Dostupné z :

<<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32007L0064&from=CS>>.

EU, 2013a. *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/201* [online]. Eur-lex, [cit. 27. 03. 2016].

Dostupné z :

<<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013R0575>>.

EU, 2013b. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES* [online]. Eur-lex, [cit. 27. 03. 2016].

Dostupné z:

<<http://eur-ex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013L0036>>.

EU, 2014. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU ze dne 23. července 2014 o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky* [online]. Eur-lex, [cit. 27. 03. 2016]. Dostupné z :

<<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014L0092>>.

KB, 2016. *Sazebník – občané, fyzické osoby* [online]. [cit. 29. 12. 2015].

Dostupný z: <<http://www.sazebnik-kb.cz/cs/obcane/depozitni-produkty/balicky-a-bezne-ucty.shtml>>.

KYNCL, L., TÝČ, V., 2013. *Regulace finančních služeb on-line v Evropské unii*. Brno: Muni Press.

MBANK, 2016. *Sazebník* [online]. [cit. 29. 03. 2016]. Dostupné z:

<http://www.mbank.cz/informace-k-produktum/sazebnik/osobni-finance/sazebnik_aktualni.pdf>.

MF ČR, 2015a. *Transpozice směrnice o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky – konzultační materiál* [online]. [cit. 29. 03. 2016]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/bankovnictvi-a-platebni-sluzby/platebni-sluzby-a-vyporadani-obchodu/zakladni-informace/2015/konzultacni-material-k-transpozici-smern-20315>>.

MF ČR, 2015b. *Důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony* [online]. [cit. 30. 03. 2016]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/bankovnictvi-a-platebni-sluzby/platebni-sluzby-a-vyporadani-obchodu/zakladni-informace/2015/zahajeni-mezirezortniho-pripominkoveho-r-22750>>.

POLOUČEK, S. a kol., 2013. *Bankovnictví*. Praha: C. H. Beck.

RBCZ [Raiffeisenbank, a.s.], 2016. *Sazebník* [online]. [cit. 29. 03. 2016].

Dostupné z: <<https://www.rb.cz/attachments/ceniky/cenik-pi-1-010715.pdf>>.

SCHLOSSBERGER, O., 2012. *Platební služby*. Praha: Management Press.

UNICREDITBANK, 2016. *Sazebník* [online]. [cit. 29. 03. 2016].

Dostupné z: <<https://www.unicreditbank.cz/web/sazebnik/obcane/osobni-konta>>.

ZUNO, 2016. *Ceník* [online]. [cit. 29. 03. 2016]. Dostupné z :

<<https://www.zuno.cz/global/documents/zuno-cenik.pdf>>.

Account with basic features – risk or benefit?

Otakar Schlossberger

Abstract:

On 23 July 2014, European Parliament and Council Directive 2014/92/EU on the comparability of fees related to payment accounts, payment account switching and access to payment accounts with basic features (hereinafter the “Directive”) was published in the Official Journal. The transposition of the Directive into national laws and regulations of member states should result in the improvement of the harmonization of legal environment in the field of retail banking.

The main aim of this paper is to characterize the Directive and determine through the methods of deduction and analysis, whether the selected banks in the Czech Republic are already prepared to apply the part of Directive that deals with services related to the management of account with basic features. From the view of the author will be assessed if this will actually result in wider available of the provided payment services in relation to the risks related to this activity with regard to the entities acting as service providers.

At the same time, hypothesis expressed by the following statement that will either be confirmed or refuted by the author can also be defined: “The services required by the Directive for accounts with basic features are already provided by selected credit institutions, and the implementation of the Directive in this area will thus be smooth.”

Keywords: Payment services; Payment account with basic features; Regulation; Availability; Transparency.

JEL Classification: G21; G28.